

Kategoria: Rozwój i fundusze

Opublikowano: czwartek, 07, maj 2026 15:19

Joanna Gryboś-Chechelska

Odśloni: 223

---

6 maja 2026 r. podczas sesji plenarnej Europejskiego Komitetu Regionów lokalni i regionalni przywódcy przyjęli opinię dotyczącą przyszłości rozwoju obszarów wiejskich po 2027 roku. Dokument, przygotowany pod przewodnictwem sprawozdawcy Radima Sršenia, burmistrza Dolní Studénky (CZ), wskazuje na konieczność pełnego uznania rozwoju obszarów wiejskich za kluczowy cel polityki spójności Unii Europejskiej.

W przyjętej opinii podkreślono, że obszary wiejskie stanowią około 80 proc. terytorium Unii Europejskiej i są zamieszkiwane przez niemal 30 proc. obywateli UE, jednak nadal pozostają strukturalnie niedoinwestowane. Zdaniem samorządowców utrzymująca się luka inwestycyjna osłabia spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną, podważa zaufanie demokratyczne oraz ogranicza długoterminową konkurencyjność Unii Europejskiej.

Jednocześnie zwrócono uwagę, że obszary wiejskie odgrywają strategiczną rolę w realizacji kluczowych priorytetów UE, takich jak działania na rzecz klimatu, ochrona środowiska, rozwój energii odnawialnej, budowa stabilnych i suwerennych systemów żywnościowych, wzmacnianie odporności terytorialnej oraz spójności społecznej.

Przedstawiciele władz lokalnych i regionalnych pozytywnie ocenili proponowane unijne podejście terytorialne do rozwoju obszarów wiejskich, uznając je za krok w kierunku bardziej spójnego, elastycznego i lepiej dostosowanego lokalnie finansowania. Jednocześnie zaznaczyli, że obszary wiejskie były niedofinansowane w obecnym budżecie UE i mogą zostać jeszcze bardziej zmarginalizowane w kolejnych wieloletnich ramach finansowych, jeśli nie zostaną dla nich wyraźnie przeznaczone odpowiednie środki.

W opinii wezwano do stworzenia silniejszych i bardziej zintegrowanych ram finansowania, które usprawnią oraz skoordynują istniejące instrumenty wsparcia, umacniając rozwój obszarów wiejskich w szerszym podejściu polityki spójności. Wskazano również na potencjał programów takich jak Europejski Fundusz Konkurencyjności oraz Horyzont Europa we wspieraniu innowacyjności i konkurencyjności regionów wiejskich.

Szczególny nacisk położono także na kwestie zarządzania. W dokumencie podkreślono, że rozwój obszarów wiejskich po 2027 roku powinien opierać się na zasadzie pomocniczości, gwarantującej realny udział władz regionalnych i lokalnych w procesie opracowywania, zatwierdzania i wdrażania krajowych i regionalnych planów partnerstwa.

Przyjęta opinia przewiduje również wzmocnienie wsparcia dla sprawdzonych instrumentów rozwoju lokalnego, takich jak LEADER i Smart Villages, poprzez zapewnienie im dedykowanego finansowania. Samorządowcy opowiedzieli się także za silniejszym uwzględnianiem potrzeb obszarów wiejskich w politykach publicznych oraz rozwijaniem potencjału administracyjnego na wszystkich poziomach zarządzania.

Jak podkreślił sprawozdawca Radim Sršeň, przyszłość obszarów wiejskich znajduje się obecnie „na rozdrożu”. W jego ocenie mogą one stać się albo „muzeum”, albo „tętniącym życiem i atrakcyjnym miejscem do życia dla wszystkich pokoleń”. Wskazał również, że jedyną drogą do pełnego wykorzystania potencjału obszarów wiejskich jest podejście holistyczne, zintegrowane i wielofunduszowe, wspierane odpowiednim poziomem finansowania.